

Aanbiedingsbrief algemeen bestuur ODU

Aan: Leden algemeen bestuur Omgevingsdienst Utrecht
Van: Dagelijks bestuur Omgevingsdienst Utrecht
Opsteller: Controller
Onderwerp Storten startkapitaal in de Omgevingsdienst Utrecht
t.b.v.: Vergadering algemeen bestuur ODU d.d. 22 mei 2026, agendapunt 4d
Bijlagen -

Doel

- ter besluitvorming
 - ter (oriëntatie) bespreking
 - ter kennisneming
-

Samenvatting

De ODU kent een scherpe en beheersbare begrotingskoers, met beperkte ruimte binnen de exploitatie om financiële tegenvallers op te vangen. Juist in de eerste jaren na de samenvoeging, waarin de organisatie zich nog moet vormen, is het risico op financiële tegenvallers groter. Daarom is het noodzakelijk dat de ODU bij de start beschikt over een voldoende stevige weerstandscapaciteit.

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld om het in de oude diensten maximaal beschikbare bedrag in de bestemmingsreserves 'Startkapitaal 7% ODU' om te zetten in een definitief besluit tot het storten van het startvermogen in de ODU.

Hiermee wordt de financiële startpositie van de nieuwe organisatie formeel vastgesteld en beschikt de ODU bij aanvang over een toereikende weerstandscapaciteit van maximaal 7%, uitsluitend bedoeld voor financiële weerbaarheid en niet voor de reguliere exploitatie.

Voorstel

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld om:

1. het startkapitaal vast te stellen op 7% van de relevante grondslag;
 2. in te stemmen met het storten van het startvermogen in de ODU, bestaande uit de reeds gevormde bestemmingsreserves "Startkapitaal 7% ODU" van RUD Utrecht en ODRU.
-

Bijdrage aan missie & visie

Het vormen van een solide weerstandscapaciteit draagt bij aan een robuuste en toekomstbestendige organisatie. Het stelt de ODU in staat om financiële tegenvallers in de opstart- en overgangsfase op te vangen en waarborgt de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening zonder directe financiële druk op de deelnemers.

Bijdrage aan behoud of verbeteren kwaliteit

Het vormen van een solide startvermogen draagt bij aan een robuuste en toekomstbestendige organisatie.

Financiën

In de jaarrekeningen 2025 van zowel de RUD als de ODRU is bij de resultaatbestemming 2025 een bestemmingsreserve gevormd. Deze bestemmingsreservering is expliciet bedoeld om te kunnen bijdragen aan de financiële startpositie van de nieuwe ODU.

De hiertoe gevormde bestemmingsreserves bij de RUD en de ODRU bieden voldoende financiële ruimte voor deze startpositie. Daarna resteren er naar verwachting ook nog voldoende financiële middelen in beide diensten voor een positief saldo van de individuele afrekeningen.

De oude besturen hebben het bedrag beschikbaar gesteld. Besluitvorming over de definitieve storting vindt plaats door het algemeen bestuur van de ODU.

De overdracht van deze middelen vindt plaats via een activa-passiva transactie in het kader van de uitvoering van het liquidatieplan.

Juridische toets

Het besluit tot het storten van het startvermogen betreft geen deelnemersbijdrage. Het startvermogen is daarmee geen (begrotings)uitgave en heeft geen effect op de programmabegroting of de exploitatie van de ODU. Er is derhalve geen zienswijzeprocedure van raden en provinciale staten van toepassing.

Communicatie

Er is geen aanvullende externe communicatie voorzien. De besluitvorming maakt onderdeel uit van de reguliere bestuurlijke afwikkeling van de samenvoeging en liquidatie van de voormalige diensten.

Medezeggenschap

Het onderwerp betreft een financieel-bestuurlijke aangelegenheid en heeft geen directe gevolgen voor de rechtspositie van medewerkers. Medezeggenschap is daarom niet aan de orde.

Proces/vervolgstappen n.a.v. genomen besluit

Het overdragen van de bestemmingsreserves die gevormd zijn vanuit de resultaatverdeling 2025 wordt meegenomen bij de activa passiva transactie.

Inleiding

De ODU kent een scherpe en beheersbare begrotingskoers, met beperkte ruimte binnen de exploitatie om financiële tegenvallers op te vangen. Deze keuze vraagt om een voldoende stevige weerstandscapaciteit. Juist in de eerste jaren na de samenvoeging waarin processen, sturing en samenwerking zich verder moeten bestendigen, is het risico op incidentele afwijkingen groter.

Samenhang met resultaatbestemming en liquidatie

Hiertoe zijn vooruitlopend op de liquidatie van de RUD en ODRU in de jaarrekeningen 2025 twee bestemmingsreserves gevormd:

1. bestemmingsreserve 'Startkapitaal 7% ODU'
2. bestemmingsreserve 'Voorwaardelijke afdekking van transitieverliezen binnen de ODU' ad. € 500.000 binnen beide diensten (totaal € 1.000.000). Deze reservering dient ten behoeve van eventuele aanloopverliezen die in de opstartperiode van de ODU (2026 en 2027) zich mogelijk zullen voor doen.

De reserve wordt uitsluitend aangewend in de eerste twee jaar van de ODU, indien en voor zover dit voor dat doel noodzakelijk blijkt. Voor zover de middelen niet worden ingezet, vloeien deze op een later moment terug naar de deelnemers.

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld om het in de jaarrekeningen 2025 van de voormalige diensten maximaal beschikbaar gestelde bedrag in de bestemmingsreserves 'Startkapitaal 7% ODU' om te zetten in een definitief besluit van het nieuwe bestuur van de Omgevingsdienst Utrecht. Met dit besluit wordt vastgelegd dat het startvermogen daadwerkelijk, via een activa-passiva transactie als onderdeel van het liquidatieplan, wordt overgezet naar de nieuwe ODU en wordt toegevoegd aan het eigen vermogen.

Hiermee wordt de financiële startpositie van de ODU formeel vastgesteld en beschikt de nieuwe organisatie over een toereikende weerstandscapaciteit van maximaal 7%.

Het aan het ODU algemeen bestuur voorgelegde besluit ziet alleen toe op hierboven genoemde eerste bestemmingsreserve. Met betrekking tot de tweede bestemmingsreserve is geen aanvullend besluit nodig omdat de algemeen besturen van de ODRU en RUD Utrecht het bestedingsdoel al hebben bepaald. Deze reserve wordt via de activa passiva transactie overgedragen aan de ODU. Voor de volledigheid van de informatie is deze wel opgenomen in deze notitie.

Hoogte startvermogen per eigenaar

De bijdrage per eigenaren wordt bepaald door het eigenaarschap volgens de laatste begrotingswijziging, dat is de eerste begrotingswijziging 2026 (vastgesteld in AB ODU 27 maart 2026).

De totale baten bedragen € 45.708.908. De bijdrage wordt vanuit de oude dienst ten behoeve van de desbetreffende eigenaar overgedragen en dit bedrag wordt verrekend met de uitkering per eigenaar bij de eindafrekening van de oude dienst o.b.v. de jaarrekening 2026.

In de bijlage is de berekening per eigenaar opgenomen.

Technische uitwerking

De in de jaarrekeningen 2025 van de voormalige diensten gevormde bestemmingsreserves worden, conform de vastgestelde liquidatieplannen, via een activa-passiva transactie overgebracht naar de ODU. Met deze overdracht van deze reserves worden de vastgestelde bestedingsdoelen overgenomen.

De bestemmingsreserve 'Startkapitaal 7% ODU' wordt bij overdracht initieel als bestemmingsreserve op de balans van de ODU verantwoord. Later zullen de deze bestemmingsreserve naar de algemene reserve van de ODU worden overgeheveld.

Doel en karakter van het startvermogen

Het startvermogen is uitsluitend bedoeld voor het vormen van weerstandscapaciteit. Het vermogen wordt niet ingezet voor reguliere exploitatie en leidt niet tot extra deelnemersbijdragen. Door bij de start te beschikken over voldoende financiële buffer kan de ODU eventuele opstart- en overgangrisico's binnen de eigen organisatie opvangen, wat bijdraagt aan bestuurlijke rust en stabiliteit in de eerste jaren van het bestaan van de ODU.

Bijlage: Hoogte startvermogen per eigenaar

Oud RUD deelnemer	Aantal uur	Startkapitaal ODU	Eigenaar-schap
Amersfoort	17.858 uur	€162.306	5,07%
Baarn	4.994 uur	€45.389	1,42%
Bunschoten	4.957 uur	€45.053	1,41%
Eemnes	2.371 uur	€21.549	0,67%
Houten	7.392 uur	€67.184	2,10%
Leusden	4.219 uur	€38.345	1,20%
Lopik	13.255 uur	€120.470	3,77%
Nieuwegein	5.410 uur	€49.170	1,54%
Provincie	74.897 uur	€680.715	21,27%
Soest	7.658 uur	€69.601	2,18%
Utrecht	31.144 uur	€283.058	8,85%
Woudenberg	3.530 uur	€32.083	1,00%
	177.685 uur	€ 1.614.922	50,47%
	50,47%	50,47%	
Oud ODRU deelnemer	Aantal uur	Startkapitaal ODU	Eigenaar-schap
Gemeente Bunnik	6.244 uur	€56.750	1,77%
Gemeente De Bilt	10.591 uur	€96.258	3,01%
Gemeente De Ronde Venen	24.552 uur	€223.145	6,97%
Gemeente IJsselstein	18.687 uur	€169.840	5,31%
Gemeente Montfoort	5.837 uur	€53.051	1,66%
Gemeente Oudewater	5.196 uur	€47.225	1,48%
Gemeente Renswoude	3.671 uur	€33.365	1,04%
Gemeente Rhenen	5.857 uur	€53.232	1,66%
Gemeente Stichtse Vecht	17.488 uur	€158.943	4,97%
Gemeente UHR	13.000 uur	€118.153	3,69%
Gemeente Veenendaal	9.152 uur	€83.180	2,60%
Gemeente Vijfheerenlanden	15.661 uur	€142.338	4,45%
Gemeente Wijk bij Duurstede	5.518 uur	€50.151	1,57%
Gemeente Woerden	14.900 uur	€135.421	4,23%
Gemeente Zeist	18.006 uur	€163.651	5,11%
	174.360 uur	€ 1.584.702	49,53%
	49,53%	49,53%	
	352.045 uur	€ 3.199.624	100,00%